

QuickScan

Wet Natuurbescherming

Ruimtelijke ontwikkeling, Eerbeekseweg 14, Laag Soeren, Gelderland

Colofon

Opdrachtgever

Van de Kolk Ontwikkeling BV.

Koningsweg 29

3886 KC Garderen

Rapportnummer

2020-001

Versienummer

D2

Status

Definitief

Datum

30 juli 2021

Vestiging Ecologisch Advies

Kaales Natuur & Ondernemen

Angerenstein 13

7339 BJ Ugchelen

085 – 06 541 82

Veldwerk

Ecologisch Adviesbureau Mulder in
samenwerking met Kaales Natuur &
Ondernemen

Opsteller

M.W. Kaales

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Onderzoeksmethode	5
3	Wettelijk kader	6
3.1	Gelders Natuur Netwerk	6
3.2	Natura 2000	6
4	Beschrijving locatie en ingreep	8
4.1	Beschrijving locatie	8
4.2	Beschrijving ingreep	8
5	Resultaten	9
5.1	Veldbezoek	9
5.2	Vaatplanten/Flora	9
5.3	Grondgebonden zoogdieren	10
5.4	Vleermuizen	11
5.5	Broedvogels	12
5.6	Overige beschermde soorten	15
5.6.1	Amfibieën/Reptielen	15
5.6.2	Overige soortgroepen	16
6	Conclusies en aanbevelingen	17
7	Bronvermeldingen	18
8	Fotobijlage	19

1 Inleiding

Tuincentrum Laag Soeren BV gevestigd op het adres Eerbeekseweg 14 te Laag Soeren is vanaf 1 december 2019 gestopt en het terrein is verkocht en zal gebruikt gaan worden voor ruimtelijke ontwikkeling (woningen). De poort van het terrein is gelegen in Laag Soeren, gemeente Rheden, maar het grootste deel valt binnen Eerbeek, gemeente Brummen. Bij ruimtelijke plannen en bestemmingswijzigingen dient beoordeeld te worden of de plannen niet op gespannen voet staan met wet- en regelgeving. In dit geval met de Wet natuurbescherming. Een QuickScan is de aangewezen methode om een eerste inschatting hiervan te maken.

2 Onderzoeksmethode

Op 14 maart 2020 is een bezoek ter plaatse afgelegd door Ecologisch Adviesbureau Mulder en Kaales Natuur & Ondernemen. De binnen het plangebied aanwezige structuren zijn bekeken en beoordeeld op aanwezigheid van of mogelijkheden voor beschermde soorten. Er is gekeken naar aanwezige planten en dieren, sporen, holen en nesten en potentie (geschiktheid) voor voorkomen op andere momenten. Ook is de directe omgeving bekeken. Belangrijke kenmerken zijn gefotografeerd en verwerkt in de QuickScan.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor een Natura2000-gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Middels bureaustudie is gebiedsbescherming oriënterend onderzocht.

3 Wettelijk kader

3.1 Gelders Natuur Netwerk

De activiteiten vinden plaats buiten de begrenzing van Gelders Natuurnetwerk Groene Ontwikkelingszone: er hoeft niet getoetst te worden aan de externe werking van maatregelen buiten het Gelders Natuurnetwerk.

3.2 Natura 2000

Een uitloper van het Natura2000-gebied Veluwe ligt op slechts ca. 20 meter afstand van de ingang van het terrein. Dit betreft bos, echter geen Habitatype. Ook de gebieden Brummense landgoederen en Rijntakken liggen relatief dichtbij. Voor de gebieden zijn instandhoudingdoelstellingen geformuleerd voor alle relevante in het gebied aanwezige habitattypen en soorten.

Voorkomen geschiktheid van de Veluwe voor deze soorten is in kaart gebracht en verbeeld op de leefgebieden- en habitattypenkaart van provincie Gelderland.

Directe effecten als verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag, verandering stroomsnelheid, verstoring door mechanische effecten en dergelijke zijn uitgesloten vanwege de ligging buiten aangewezen gebied. Een externe werking van verstoring door trilling, geluid, licht en beweging op habitatsoorten als vogels zou kunnen optreden en wordt hier behandeld.

Geschikt bezet leefgebied wordt aangegeven voor zwarte specht voor het kleine enigszins van de rest geïsoleerde bosdeel aan de overzijde van de weg, waarschijnlijk slechts gebruikt voor foerageren. De zwarte specht is niet gevoelig voor verstoring volgens Van der Grift et al. (2008), nauwelijks gevoelig volgens Henkens et al. (2003) en kreeg verstoringswaarde 9 in Krijgsveld et al. (2004) door Sovon samengevat als ongevoelig (Foppen et al., 2009). De effectenindicator Natura2000-gebieden geeft gevoelig aan voor geluid. De foerageerfunctie en de ligging van het bos aan de overzijde van de smalle hoofdingang en de ligging van het grootste deel van het

plangebied op grotere afstand zorgen ervoor dat er geen nadelige effecten op de zwarte specht te verwachten zijn voor geluid geproduceerd tijdens sloop, aanleg en gebruik in het plangebied.

Potentieel leefgebied wordt aangegeven voor vliegend hert, wespendif, roodborsttapuit, nachtzwaluw, grauwe klauwier, ijsvogel, draaihals, boomleeuwerik. Voor geen van deze soorten is het op basis van habitatongeschiktheid reëel dat ze daadwerkelijk voorkomen in het bosperceel tegenover het plangebied. Het voorkomen zal ruim buiten het zicht en buiten het bereik van geluid en licht in het plangebied zijn en effecten kunnen uitgesloten worden.

Voor de plannen zal een stikstofdepositiebepaling middels Aeriusberekening nodig zijn voor de aanleg- en gebruiksfase om het externe effect van vermesting op voor stikstof gevoelige habitattypen van de omringende Natura2000-gebieden te bepalen.

4 Beschrijving locatie en ingreep

4.1 Beschrijving locatie

Tuincentrum Laag Soeren BV gevestigd op het adres Eerbeekseweg 14 te Laag Soeren. De poort van het terrein is gelegen in Laag Soeren, gemeente Rheden, maar het grootste deel valt binnen Eerbeek, gemeente Brummen. Het betreft een voormalig tuincentrum. De bebouwing bestaat uit grote kassen (foto 1) van glas met enkele aanbouwen uit hout en metaal. Het plangebied bestaat verder uit verharding en vooral kale grond (foto 2 en 3). Her en der zijn nog rommelige hoeken met materiaal (foto 4) en wat gerooide opgaande begroeiing.

4.2 Beschrijving ingreep

Het terrein is verkocht en zal gebruikt gaan worden voor ruimtelijke ontwikkeling (woningen).

5 Resultaten

5.1 Veldbezoek

Op 14 maart 2020 van 17:00 – 17:30 uur is een bezoek ter plaatse afgelegd door Ecologisch Adviesbureau Mulder en Kaales Natuur & Ondernemen. De temperatuur was op dat moment 8 graden, windkracht 3 en het was droog.

Verkenning van het terrein. Optisch beoordeling op aanwezigheid van soorten, habitatgeschiktheid en sporen.

Huismussen werden gehoord in de heg langs de noordwestzijde.

Er werden sporen van huiskat gevonden.

Terrein ongeschikt voor (verblijfplaatsen van) niet-vrijgestelde beschermde soorten.

5.2 Vaatplanten/Flora

In het plangebied zijn algemene plantensoorten van groenstroken, gazons en ruderaal/verharde omstandigheden aanwezig en te verwachten. Waargenomen soorten zijn onder andere Gewone paardenbloem, Madelief, Straatgras en Grote weegbree.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten in de zin van de Wet natuurbescherming of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens worden deze soorten ook niet verwacht.

Er is dan ook geen aanleiding tot het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora in het kader van de Wet natuurbescherming.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Bij grondgebonden zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillend beschermingsregime.

- Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn
Vaste verblijfplaatsen van overige zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (o.a. Otter) worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.
- Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn geen nationaal beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling (zoals Steenmarter en Eekhoorn) aangetroffen. Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens worden dergelijke soorten niet verwacht. Eventuele aanwezigheid zal duiden op incidenteel gebruik. Vervolgstappen voor deze categorie is niet aan de orde.

- Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen. Mogelijk dat soorten en Mol en Huisspitsmuis incidenteel gebruik maken van het plangebied. Voor deze soorten zijn geen vervolgstappen aan de orde is.

Huismuis, bruine rat, bosmuis, huisspitsmuis kunnen op het terrein verwacht worden, ook met verblijfplaatsen. Egel, wezel, bunzing en steenmarter kunnen foeragerend verwacht worden.

Huismuis en bruine rat zijn niet beschermd; bosmuis, huisspitsmuis en egel kennen een vrijstelling van relevante verbodsartikelen voor ruimtelijke ontwikkeling. Het terrein kan niet als wezenlijk belangrijk voor egel, wezel, bunzing en steenmarter genoemd worden.

5.4 Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verschillende habitats die verschillende functies vervullen: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Een verslechtering van één van die habitats kan voor een vleermuispopulatie nadelige gevolgen hebben. In het kader van de QuickScan is onderzocht in hoeverre het plangebied geschikt is als habitat voor deze ecologische functionaliteiten. Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in de vorm van spouwmuren of dakpannen in de nok. Dit is er namelijk. Ook zijn er geen boeidelen waarachter weggekropen kan worden.

Vliegroutes en foerageergebieden

Door afwezigheid van opgaande gevarieerde groenelementen in het plangebied is het niet aannemelijk dat het plangebied door vleermuizen gebruikt wordt als foerageergebied en vliegroute.

Als gevolg van de plannen worden in het plangebied geen (onmisbare) opgaande lijnvormige structuren verwijderd die van belang kunnen zijn als onmisbare vliegroute voor vleermuizen. In de omgeving zijn voldoende geleidende elementen aanwezig in de vorm bosranden, singels en bebouwing. Ook zal geen onmisbaar foerageergebied verloren gaan, aangezien er in het plangebied niets is waar prooidieren zich in het plangebied zouden vestigen. Bovendien zijn er in de omgeving voldoende geschikte foerageergebieden aanwezig. De voorgenomen plannen geven dan ook geen aanleiding schade te veronderstellen aan mogelijke vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Een aanleiding voor het nemen van vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is er niet.

5.5 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime.

- Broedvogels met jaarrond beschermde nesten
- Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten

Op basis van het uitgevoerde veldbezoek, de terreinkenmerken en de constructie van de bebouwing worden geen jaarrond beschermde nesten van broedvogels verwacht.

Er is geen aanleiding voor het nemen van vervolgstappen. Nader onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten is dan ook niet aan de orde.

Hieronder worden twee soorten besproken in de categorie 'vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten'; Huismus en Steenuil.

Huisumus

De haag op de noordgrens van het plangebied wordt gebruikt als schuil- en rustplaats door ca 10 huismussen. Deze huismussen broeden niet in het plangebied zelf maar vermoedelijk in de woningen ten noorden van de haag. Omdat huismussen voor hun voortbestaan afhankelijk zijn van de combinatie broedgelegenheid, schuilgelegenheid en voedsel op korte afstand van elkaar is er kritisch gekeken naar de directe omgeving van het plangebied. Deze omgeving biedt ruim voldoende mogelijkheden voor het vervullen van deze functies. Er is dan ook geen sprake van een essentieel leefgebied.

Een essentieel leefgebied bestaat uit verschillende Habitats voor verschillende ecologische functionaliteiten.

1. voedsel zoeken/foerageren
2. veiligheid (zijn)/schuilen en rusten
3. voortplanten/verblijfplaatsen
4. vochtvoorziening/aanwezigheid van water om te drinken en te badderen

5. verplaatsen/aanwezigheid van een groenstructuur (verbinden) om op korte afstand van de nestplaats geschikt leefgebied te vinden.
6. zandbad

Essentieel leefgebied is een waardering van het aanwezige leefgebied ten opzichte van andere leefgebieden of delen daarvan. Een QuickScan beoordeelt niet of een habitat een essentieel leefgebied is, maar beoordeelt of een habitat geschikt zou zijn als essentieel leefgebied. Het begint hierbij met een beoordeling of de betreffende habitat geschikt is als leefgebied voor het voorkomen van nesten van jaarrond beschermde soorten, in dit geval, de Huismus. Essentieel leefgebied betekent dat wanneer een dergelijke functie verdwijnt of verstoord wordt dat dit direct een negatieve impact heeft op de lokale Huismussenpopulatie en daarmee op de gunstige staat van instandhouding. Wanneer er in het plangebied een habitat voorkomt dat alleen een bepaalde ecologische functie (1 t/m 4) kan vervullend dat niet elders in de directe omgeving aanwezig is dan zou verdwijning of versterking daarvan een impact kunnen hebben. Dit zou een in zo'n geval aanleiding zijn om nader onderzoek te laten uitvoeren om te achterhalen of dit habitat ook daadwerkelijk voor die functie dienstdoet.

In de huidige situatie (anno 2020) echter is het plangebied, dat bestond uit kweekbakken en tijdelijke bomen en struiken in verband met de doorverkoop, kaal en leeggehaald. De kassen zijn eveneens leeg. De kassen hebben geen kleine ruimten, kieren op plekken waar huismussen zouden kunnen nestelen. Ook zijn er geen sporen gevonden of nesten aangetroffen.

Kortom, het plangebied is ongeschikt als leefgebied van de Huismus en het is zeker geen essentieel leefgebied. Na realisatie van de herontwikkeling zal het plangebied geschikter zijn voor huismus door de aanwezigheid van huizen en tuinen.

Steenuil

Er is een waarneming van een Steenuil bekend uit 2017 (NDFF). Of dit een waarneming in het plangebied is of dat het een waarneming vanuit het plangebied is, is niet bekend. Het is ook niet bekend om welk soort waarneming het gaat; betrof het een adulte vogel ter plaatse, betrof het een

territoriale vogel, een jagende of een langs vliegende vogel? Ook is het niet bekend of om een jonge vogel gaat dat opzoek is naar een nieuw territorium. Het is niet bekend wanneer de vogel is waargenomen en ook niet voor hoe lang. Is er bewijs van de waarneming met een foto of een geluidsopname?

Het is een niet systematisch verzamelde waarneming, een enkele waarneming waardoor het om een incidentele waarneming lijkt te gaan.

De QuickScan is een habitatgeschiktheidstoets. Het doel van een QuickScan is het aantonen van geschikt habitat of het aantonen dat het habitat ongeschikt is. Een enkele waarneming van een Steenuil (waarvan de aard onbekend is) zegt niets over de mate van geschiktheid van het plangebied.

Steenuilen worden in het wild gemiddeld 3 jaar oud. Daarnaast zijn Steenuilen ook nog eens heel plaatstrouw. Ze blijven in het territorium waar ze als broedpaar begonnen zijn en vertrekken alleen als het echt niet anders kan.

Het jachtgebied van een Steenuil is relatief klein en voedselrijk ca 500x 500 m. Niet verwonderlijk, want met de relatief korte vleugels is de Steenuil niet geschikt voor het afleggen van lange afstanden. Bij voorkeur wordt er dicht bij het nest gejaagd. In een geschikt habitat voeden steenuilen zich met kleine (ongewervelde) prooidieren zoals rupsen, emelten, nachtvlinders, loopkevers, meikevers en regenwormen. Grotere prooidieren zoals jonge ratten, muizen, mollen en vogels worden ook gevangen en vaak als stapelvoedsel rondom het nest opgeslagen.

De versnippering van geschikt steenuilenhabitat is een groot probleem voor de huidige landelijke staat van instandhouding. Wanneer territoria verder dan 3 km uit elkaar liggen kunnen de roepende vogels elkaar niet meer horen waardoor het lastig wordt om een nieuwe partner te vinden als een van de vogels doodgaat. Jonge vogels verlaten rond september het ouderlijk territorium op zoek naar een partner en geschikt broedhabitat.

De omgeving is in 2020 geïnspecteerd op Steenuil en 1,5 km ten zuiden van het plangebied is geschikt gebied gevonden en zijn meerdere waarnemingen gedaan. Het is mogelijk om onder ideale omstandigheden vanuit het plangebied dus roepende vogels van elders te horen. Aangezien de omgeving

van het plangebied (zie fotobijlage) sinds 2017 veranderd is en het landschap langzaam maar zeker efficiënter is ingericht is het anno 2020 niet geschikt als steenuilhabitat. Waarneming.nl is voor de context geraadpleegd als bron voor Steenuil omdat er met deze soort weinig determinatiefouten worden gemaakt. De laatste waarneming is in 2015 gedaan aan de rand van het plangebied. Op dat moment ging in de hele provincie de populatie al hard achteruit.

In de huidige situatie (2020) bestaat de kwekerij niet meer en is er geen groen meer in het plangebied aanwezig. Voor eventuele prooidieren is het plangebied daardoor niet interessant. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor de Steenuil. Er zijn geen schuilmogelijkheden aanwezig. Er is geen steenuilenkast aanwezig in geschikt habitat. Er is geen kleinschalige groenstructuur aanwezig waar de steenuilen zich veilig kunnen verplaatsen. Het grasland ten noorden en ten oosten van het plangebied is efficiënt ingericht en wordt beheer intensief grasland. Ook dit is niet interessant voor Steenuil.

Er is geen aanleiding voor een nader onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming.

5.6 Overige beschermde soorten

Overige beschermde soorten kunnen door het ontbreken van geschikt habitat uitgesloten worden.

5.6.1 Amfibieën/Reptielen

Bij amfibieën wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillend beschermingsregime

- Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Voortplanting en overwintering van amfibieën die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens wordt het niet aannemelijk dat er soorten van deze categorie in het plangebied om omgeving voorkomen. Er is geen aanleiding voor het nemen van

vervolgstappen voor soorten binnen deze categorie. Nader onderzoek is niet nodig.

- Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)
Voortplanting en overwintering van nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens niet aannemelijk geacht. Er is geen aanleiding voor het nemen van vervolgstappen voor soorten binnen deze categorie. Nader onderzoek is niet nodig.

- Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)
Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan voortplanting van nationaal beschermde amfibieën met provinciale vrijstelling worden uitgesloten. Ook zijn enkele algemeen voorkomende, beschermde soorten zoals Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker niet overwinterend te verwachten in het plangebied.

Er is geen aanleiding voor het uitvoeren van nader onderzoek naar deze soortgroep.

5.6.2 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming.

Er is geen aanleiding tot het uitvoeren van nader onderzoek als vervolgstap in het kader van de Wet natuurbescherming naar deze categorie (reptielen, vissen en ongewervelden).

6 Conclusies en aanbevelingen

Er zijn geen indicaties voor aanwezigheid van beschermde soorten binnen het plangebied. Er is dan ook geen nader onderzoek naar beschermde soorten nodig.

Effecten van de voorgenomen plannen op nabijgelegen Natura2000-gebieden (habitattypen en aangewezen soorten) kunnen op voorhand worden uitgesloten, met uitzondering van het externe effect vermeting. Hiertoe zal een Aeriusberekening uitgevoerd moeten worden om mogelijke effecten te onderzoeken.

7 Bronvermeldingen

Foppen R.P.B., Lemaire, A.J.J., van Kleunen A.F. & van Roomen, M. 2009. Voortoets landelijke Natuurbeschermingswetvergunning militaire vliegactiviteiten: Vogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland. SOVON-informatierapport 2009/10. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Van der Grift, E.A., Foppen R., Loos W.B., de Molenaar H., Oomen D., Reijnen R., Sierdsema H. & Wegman R., 2008. Quick scan verstoring fauna door laagvliegen. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 1725.

Henkens, R.J.H.G., Jochem R., Jonkers D.A., de Molenaar J.G., Pouwels R., Reijnen M.J.S.M., Visschedijk P.A.M. & de Vries S. 2003. Verkenning van het effect van recreatie op broedvogels. Literatuurstudie en koppeling modellen FORVISITS en LARCH. Reeks "Planbureau-werk in uitvoering". Werkdocument 2003/29. Natuurplanbureau, Wageningen, Nederland.

Krijgsveld K.L., van Lieshout S.M.J., van der Winden J. & Dirksen S. 2004. Verstoringsgevoeligheid van vogels; literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg, Culemborg.

8 Fotobijlage

Afbeelding 1: *Gebouw dat geamoveerd gaat worden ten behoeven van de herontwikkeling.*

Afbeelding 2:

Afbeelding 3: Open terrein van het voormalige kweekcentrum en grasland aansluitend aan bebouwing ten noordoosten van het plangebied.

Afbeelding 4:

Afbeelding 5: Binnenkant van het gebouw met gesloten zijkanten.

Afbeelding 6: Binnenkant van het gebouw met open zijkanten.

Afbeelding 7: Boom met een nest van een Zwarte kraai ten zuiden van en buiten het plangebied. Op de voorgrond het open terrein waar de kweekbakken stonden en een restant van Laurierstruiken.

Afbeelding 8: Solitaire eik buiten het plangebied. De boom staat ten zuiden van het plangebied. Op de voorgrond snoeiafval en oude struiken en een bult met tijdelijk zand.